

Klima- og Miljødepartement
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Vår ref.: OCØ 14/3264-4 18431/14 Arkivnr.: K47 Deres ref.:

Dato: 10.12.2014

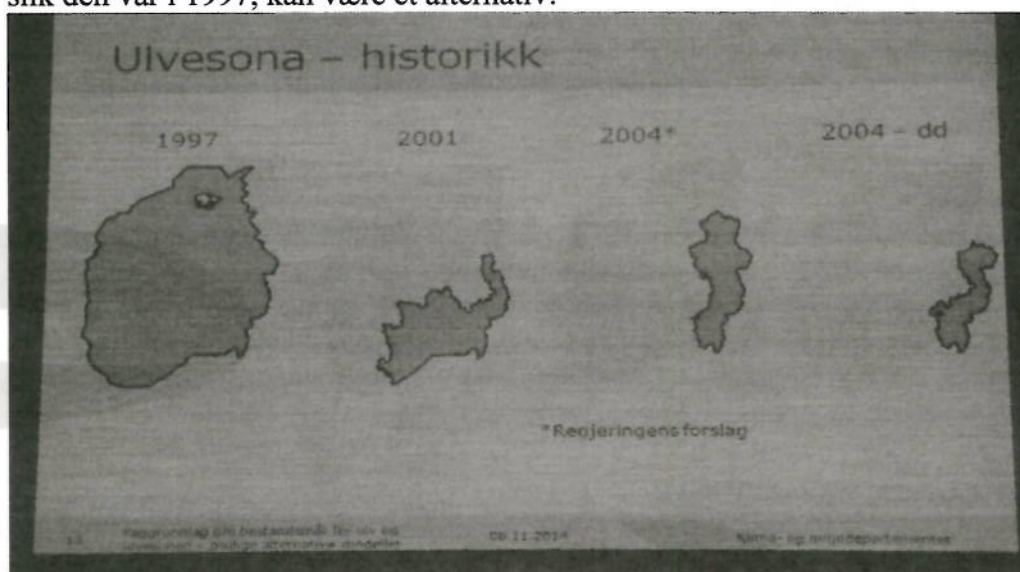
HØRINGSSVAR - FAGGRUNNLAG FOR BESTANDSMÅL FOR ULV OG ULVESONEN

Vi viser til høringen om faggrunnlag for bestandsmål for ulv og ulvesonen, med invitasjon til å komme med høringssvar med frist 15.12.2014.

Aurskog-Høland kommune avga en grundig høringsuttalelse til Fylkesmannen i Oslo og Akershus i februar i fjor, i forbindelse med ny regional forvaltningsplan for store rovdyr. Mye av det vi der ga innspill til er aktuelt også i forbindelse med et faggrunnlag som Regjeringen skal ha som bakgrunn for sak for Stortinget om bestandsmål for ulv og ulvesonen. Derfor er mye fra høringen i februar i fjor også med i dette høringsinnspillet. Viltnemda behandlet høringen 09.12.2014 (saknr. 6/14), og ønsker å gi følgende høringsillspill:

- **Forvaltningsområde for ulv (ulvesonen)**

Aurskog-Høland kommune støtter en modell «ingen nasjonalt fastsatt sone». Bakgrunnen for dette er at faginstanser også støtter dette, samt det faktum at dersom ulv etablerer seg over større områder fordeles utfordringene på flere. Dersom vi likevel må velge noe, velger vi å støtte en modell der dagens ulvesone blir utvidet. Vi mener at forvaltningsområdet ikke nødvendigvis kun behøver å utvides nordover. En ulvesone slik den var i 1997, kan være et alternativ:

- **Målsetninger**

Sikre bestander og lokalsamfunns livskvalitet

Ulv skal forvaltes slik at bestandens sikres, og skal bygges på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap. Videre skal det legges vekt på regional forvaltning, respekt for eiendomsretten, og enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet. Dette er presisert på en god måte i Rovviltforliket. Aurskog-Høland kommune opplever imidlertid i praksis slik at tiltakene som er satt i verk i hovedsak har hatt sin hensikt i å oppfylle målet om å sikre levedyktige bestander av de store rovdyrene. Norge som nasjon er forpliktet til og har til hensikt å ta vare på naturmangfoldet, også de store rovdyra. Aurskog-Høland kommune er sitt ansvar bevisst, og følger opp.

Bestandsmål – måltall

Aurskog-Høland kommune mener at bestandsmålet bør samordnes med Sverige, da vi i praksis har felles ulvebestand og det er hensiktsmessig at forvaltningen samordnes. Det er etter det Aurskog-Høland kommune forstår sannsynlig at Sverige går for å ha bestandsmål knytta til familiegrupper, der ei familiegruppe defineres som minimum 3 individer der minst ett av individene er revirmarkerende. Videre mener vi at det er viktig at bestandsmålet i praksis henger sammen med målformuleringen i Rovviltforliket. I den forbindelse kan det være hensiktsmessig å opprettholde et eksakt mål slik som tilfellet er i dag, eller fastsette et intervall. Det er uansett viktig for Aurskog-Høland kommune å understreke at alle interesser blir best mulig ivaretatt, og at et bestandsmål for ulv fastsettes etter en grundig vektning i forhold til de mange konfliktområder som er en realitet.

Bestandsmål – grenseulv må regnes med

Aurskog-Høland kommune mener at ulv i grenseområdene må telle med/hensynstas i den norske forvaltningen. Dialog og samarbeid med svensk forvaltning er viktig.

- **Kommunikasjon**

Kontakt mellom ulike forvaltningsnivåer, forskning og overvåking

Årlige møter med kommunene er hensiktsmessig. I tillegg mener Aurskog-Høland kommune at det må legges til rette for enkel (gjærne elektronisk) dialog mellom alle forvaltningsledd. Kommunene må også få tilgang til alle registreringer like raskt som øvrig forvaltning, samt at SNO og Skandulv/HiH må melde fra til kommunene om hvor og når de skal ut i felt. Dette er informasjon som både lokal forvaltningsmyndighet og lokalbefolkningen må ha tilgang til. Det understrekes at konfliktnivået skal holdes lavt. Aktiv forvaltning er en del av løsningen, der lokal medvirkning og tett dialog er avgjørende for suksess.

Kommunene

Aurskog-Høland kommune mener det er viktig at kommunene kommer mer på banen, og at vår rolle er viktig. Aurskog-Høland kommune har kompetanse på store rovdyr, både i administrasjonen, blant politikere og innbyggere, og har tatt initiativ til for bedre kommunikasjon mellom forskning-stat-kommune. Samarbeidsklimaet mellom innbyggere, næring, forskning og forvaltning har ikke blitt nevneverdig forbedret de siste årene. Åpen og god kommunikasjon er vesentlig.

Bestandsregistrering/-overvåking

Aurskog-Høland kommune mener at statlig forvaltning må legge opp til at flere lokale mannskaper kurses opp for at de kan kvalitetssikre og godkjenne spor og spor tegn etter

---

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256

store rovdyr. Bestandsregistreringer er utfordrende, men registreringer av spor og sportegn kan øke betraktelig også i perioder uten snø. Dette har sammenheng med god dialog og lokal medvirkning. Det er eksempler der meldinger om sportegn etter ulv ikke er registrert, på tross av at dette er meldt inn. Lokal befolkningen og kommunene må bli tatt på alvor. Det er mye god kompetanse og godt engasjement lokalt.

Veiledning av nødvergeretten, spesielt for hund

Nødverge for andre husdyr enn bufe er viktig og riktig. Ansvarlig statlig myndighet må utarbeide og publisere tolkning av Naturmangfoldloven § 17 hva angår hund. Det finnes flere hunderaser, og hunder brukes til mye forskjellig. Eksempelvis er det logisk å konkludere med at ulven er i et direkte angrep på en hund i bånd når ulven går/løper målrettet mot hund og eier. Videre er det eksempelvis logisk å konkludere med at ulven er i et direkte angrep på en løs på drevet halsende hund når ulven følger direkte i sporene etter den jaktende hunden. Uten en slik omforent tolkning, er nødvergeretten lite verdt da hundeeieren som hevder nødverge må regne med en belastende runde i rettssystemet for å bevise sin uskyld.

Befolkningen og frykt

Det er ikke tvil om at mange i kommunen føler en stor frykt på grunn av sentrumsnærvær av ulv, noe som fører til mindre bruk av utmarka, og dette må tas på alvor.

Frykt er reelt, uavhengig av om det man er redd for er reelt eller ikke. Det er i denne sammenheng viktig at all relevant kunnskap blir spredt og delt så godt og bredt som mulig. Eksempelvis har ikke UMB-forskningen knytta til dette med frykt blitt spredt hverken særlig bredt eller godt. Se her: <http://www.umb.no/forsiden/artikkel/ikke-grunn-til-a-frykte-ulv>. Store rovdyr skal man ikke spøke med, men kunnskap om dyrene gjør at man lærer seg å leve med dem på en bedre måte enn om kunnskapsnivået er lavt.

• **Skadefelling/lisensjakt**

Aurskog-Høland kommune ønsker å understreke at det å gi skadefellingstillatelser/tillatelser for lisensjakt av og til når det er nødvendig, forutsatt rettet avskyting, ikke vil føre til betydelig reduksjon i bestandene på lang sikt. Snarere tvert i mot, vil rettet felling gi en positiv effekt i forhold til mer og bedre forståelse fra og redusert frustrasjon fra innbyggerne/ næringen. Ergo – en vinn-vinn situasjon. Terskelen for å gi fellingstillatelse innenfor en evt. ulvesone bør være lavere.

• **Jakttradisjoner**

I områder med flere av de store rovdyra til stede, vil det i sin tur gi seg utslag i lavere byttedyrbestander. Noe som vil føre til mindre attraktiv jakt, også som følge av større risiko for at jakthunder blir drept. Dermed vil det føre til lavere inntektsgrunnlag fra jaktbasert næring. Aurskog-Høland kommune mener at jakttradisjoner og konsekvenser for jegeren må hensyntas på en bedre måte. Spesielt i områder med flere av de store rovdyrartene vil det være begrensninger for hvilke jaktmetoder som kan brukes, jaktmetoder som er blitt brukt i generasjoner tidligere. Jakt med hund i områder med store rovdyr, spesielt ulv, vil ha klare begrensninger. I Aurskog-Høland kommune er jakt med hund utbredt. Det er faktisk mange mennesker som velger å bo her nettopp på grunn av at man her har og har hatt gode muligheter og tradisjoner knytta til løshundjakt. En mulig konsekvens av tilstedeværelse av ulv, og flere arter av store rovdyr, er at det blir mindre bruk av utmarka og noe fraflytting.

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256

- **Tap av og skade på hund**

Aurskog-Høland kommune mener at tap av og skade på hunder også bør understrekes som viktig, samt det bør oppfordres til at også skade på hund rapporteres. I forbindelse med skade er det store mørketall. Det finnes en erstatningsordning for tap av og skade på hund, forutsatt at dette dokumenteres. Det må informeres om dette, da dette er et godt konfliktdempende tiltak. Aurskog-Høland kommune har hatt et par tilfeller av ulveangrep på hund i 2012, der skadene har blitt dokumentert og hundeeierne har fått erstatning.

- **Konfliktdempende og forebyggende tiltak**

Saksbehandling

Jfr. ovenfor. Det er viktig at ansvarlig offentlig instans som gir tilskuddene, setter krav til tilskuddsmottaker ift. kommunikasjon med kommunene, grunneierne, interesseorganisasjoner, osv. Samhandling mellom denne tilskuddsordningen og Den naturlige skolesekken (www.natursekken.no) bør være hensiktsmessig.

Radiomerking av store rovdyr i forvaltningsøyemed

Se <http://www.ostlendingen.no/rovdyr/fem-ulver-radiomerket-i-helga-1.7752858>. Det kan være et godt tiltak, forankret i begge delmålene i Rovviltforliket i 2011 sin målformulering. Det vil i så fall være en forutsetning at dette har godt forankring og aksept hos lokalbefolkningen og grunneierne.

SMS-varslingsystem mellom jegerne

Innføring av et enklere og bedre varslingsystem mellom jegerne, og utmarksnæringen for den del, er viktig. Se: <http://www.jeger.no/artikkel/ny-sms-tjeneste-varsling-om-ulv>. Dette er et eksempel. Under forutsetning at Rovdata er godt oppdatert og ansvarlig offentlig instans melder raskt fra om situasjonen, eller at alle har tilgang til alle data, vi et slikt SMS-varslingsystem være hensiktsmessig.

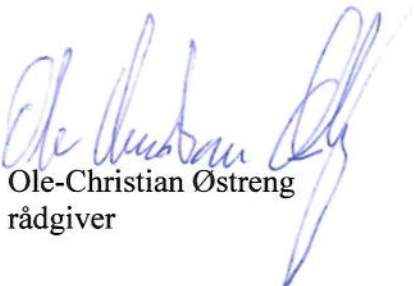
Aurskog-Høland kommune ber om at våre innspill blir hørt og vurdert. Vi er en stor utmarkskommune, med et relativt stort antall innbyggere som bor relativt spredt. Siden slutten av nitti-tallet har vi i vår kommune hatt jevnlig tilhold av ulv, både revirmarkerende og ikke.

Felles uttalelse fra kommunene i dagens ulvesone

Viltnemnda behandlet forslag til felles uttalelse fra ordførerne i kommunene i dagens ulvesone, og fatta vedtak om at Aurskog-Høland kommune også stiller seg dette forslaget. Se forslaget om felles uttalelse vedlagt.

Med hilsen

Grethe M. Toverud Rønning (sign.)
kommunalsjef

Ole-Christian Østreng
rådgiver

Kopi til: Glåmdal regionråd v/Anne Huse

Vedlegg: Forslag til felles uttalelse fra kommunene innenfor dagens ulvesone

---

Adresse	Telefon	Telefax	E-post	Foretaksnr
Rådhusveien 3 1940 BJØRKELANGEN	63 85 25 00	63 85 25 12	postmottak@ahk.no	948164256